

AGENSI FIZIČKE, HEMIJSKE I BIOLOŠKE PRIRODE U RADNOJ SREDINI

Prof.dr Slađana Jović

BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

- ❑ FIZIOLOGIJA RADA
- ❑ HIGIJENA RADA
- ❑ PROFESIONALNA PATOLOGIJA
- ❑ PROCENA RIZIKA NA RADNOM MESTU
- ❑ ZAKON O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

CILJ: ZAŠTITA ZDRAVLJA I

~~BEZBEDNOST NA RADNOM MESTU~~

FIZIOLOGIJA RADA

□ Proučava fiziološke procese u toku obavljanja određenih, radnim mestom i zahtevima rada definisanih aktivnosti

□ Teži da spreči razvoj oboljenja uslovljenih aktivnostima vezanim za profesiju

Osnovni cilj: kako da se radi i bude zdrav, kako da rad ne bude razlog za bolest

SAVREMENI ZAHTEVI RADNOG MESTA

- ❑ Nova opterećenja na radnom mestu
 - ❑ Novi uslovi za inetrakcije elemenata radnog procesa i radnog mesta
 - ❑ Na organizam zaposlenih deluju i brojna senzorna i psihološka opterećenja, faktori radne sredine: poremećaji mikroklime, fizički, hemijski i biološki agensi u radnoj sredini , radno vreme, režim rada i odmora, dizajn i konstrukcija pribora za rad, radnog mesta i radnog prostora, odnosi u radnoj grupi, odgovornost i strepnja za uspeh u proizvodnji i karijeri, kompjuterizacija, teledirigovano upravljanje tehnološkim sistemima i td.
 - ❑ Primenjena fiziologija (engl. *applied physiology*)
-

HIGIJENA RADA

- RADNA I ŽIVOTNA SREDINA
 - AGENSI FIZIČKE PRIRODE
 - AGENSI HEMIJSKE PRIRODE
 - AGENSI BIOLOŠKE PRIRODE
 - AMBIJENTALNI MONITORING
 - ZAŠTITA NA RADU
-

AGENSI FIZIČKE PRIRODE

- KLIMA I MIKROKLIMA
 - POVIŠEN I SNIŽEN BAROMETARSKI PRITISAK
 - OSVETLJENOST
 - ZVUK
 - ULTRAZVUK I INFRAZVUK
 - VIBRACIJE
 - NEJONIZUJUĆE ZRAČENJE
 - JONIZUJUĆE ZRAČENJE
 - AEROZAGAĐENJE
-

PROFESIONALNA PATOLOGIJA

PROFESIONALNE BOLESTI IZAZVANE

- ❑ FIZIČKIM AGENSIMA
- ❑ HEMIJSKIM AGENSIMA
- ❑ BIOLOŠKIM AGENSIMA
- ❑ PROFESIONALNE
MALIGNNE BOLESTI
- ❑ PROFESIONALNI
TRAUMATIZAM
- ❑ PROFESIONALNE BOLESTI
ORGANA ZA DISANJE
- ❑ PROFESIONALNA
OBOLJENJA KOŽE

BOLESTI U VEZI SA RADOM

PROFESIONALNE BOLESTI

- ❑ U najvećoj meri uzrokovane profesionalnim faktorom
 - ❑ Zbog toga se nalaze u listama profesionalnih bolesti, utvrđenim zakonom
 - ❑ Radnicima koji obole od takvih bolesti pripadaju kompenzacije koje se daju u slučaju oboljevanja od profesionalnih bolesti
-

PROFESIONALNE BOLESTI IZAZVANE FIZIČKIM AGENSIMA

- ❑ BOLESTI IZAZVANE PROMENAMA BAROMETARSKOG PRITISKA
 - ❑ BOLESTI IZAZVANE VISOKIM I NISKIM TEMPERATURAMA I VLAGOM
 - ❑ BOLESTI IZAZVANE BUKOM
 - ❑ BOLESTI IZAZVANE VIBRACIJAMA
 - ❑ BOLESTI IZAZVANE NEJONIZUJUĆIM ZRAČENJEM
 - ❑ BOLESTI IZAZVANE JONIZUJUĆIM ZRAČENJEM
-

PROFESIONALNE BOLESTI IZAZVANE HEMIJSKIM AGENSIMA

PROFESIONALNA TOKSIKOLOGIJA

- TROVANJA METALIMA I NEMETALIMA
 - TROVANJA ORGANSKIM
RASTVARAČIMA
 - TROVANJA PESTICIDIMA
 - TROVANJA GASOVIMA
-

TROVANJA METALIMA I NEMETALIMA

- ARSEN
- KADMIJUM
- MANGAN
- OLOVO
- ŽIVA

U ZAVISNOSTI OD RADNOG PROCESA I
TEHNOLOGIJE

TROVANJA GASOVIMA

- HLOR
 - NITROZNI GASOVI
 - UGLJENMONOKSID
 - CIJANOVODONIK
-

PROFESIONALNE BOLESTI ORGANA ZA DISANJE

- HRONIČNI I OPSTRUKTIVNI BRONHITIS
 - PROFESIONALNA ASTMA
 - BISINOZA
 - ALERGIJSKI BRONHILOALVEOLITIS
 - PNEUMOKONIOZE
-

PNEUMOKONIOZE

□ SILIKOZA PLUĆA:

Atypična silikoza

Silikotuberkuloza

Reumatoidna pneumokonioza

□ AZBESTOZA

□ PNEUMOKONIOZA RUDARA UGLJENOKOPA

□ PNEUMOKONIOZA UZROKOVANA TVRDIM METALOM

ZAŠTITA NA RADU

Aktivnosti koje otklanjaju opasnosti i nepovoljne posledice u tehnološkom procesu, u kojima učestvuje tim stručnjaka koji se stara o njihovom sprovođenju:

Inženjeri zaštite na radu, lice zaduženo za bezbednost i zdravlje na radu, menadžeri ljudskih i socijalnih resursa firme, tehnolozi, projektanti, doktori specijalisti medicine rada, psiholozi i drugi.
